

Til nr. 8:

Ændringen svarer for Københavns kommunes vedkommende til den under nr. 1 foreslåede ændring af § 2, stk. 4.

Til nr. 9:

Denne ændring indeholder de nye bestemmelser om undervisningspligt og om indskrivning og optagelse i folkeskolen, jfr. bemærkningerne foran i afsnit I.B. og C. Bestemmelserne er systematiseret noget anderledes end de gældende, idet de foreslåede §§ 42-45 indeholder *almindelige* bestemmelser om undervisningspligten, §§ 46-48 regler om indskrivning og optagelse i folkeskolen, og § 49 bestemmelser *for folkeskolen alene* om kontrollen med undervisningspligtens opfyldelse og om reaktionsmulighederne over for skoleforsømmelser. Bestemmelserne suppleres i øvrigt af reglerne om tilsyn og om hjemmeundervisning i *friskoleloven* (lov nr. 258 af 4. juni 1970, § 10 og §§ 13-14) og om de kommunale tilsynsmyndigheders opgaver i *skolestyrelsesloven* (lov nr. 44 af 9. februar 1970 §§ 20-21, § 27 og § 72).

Den foreslåede § 42 er en ny bestemmelse, der kodificerer, hvad der hidtil har været fast antaget i praksis, bl. a. med hensyn til børn, der ikke har dansk indfødsret. Ministeriet har således i et cirkulære af 30. november 1970 fastslået, at udenlandske børn, der opholder sig i Danmark, er omfattet af de almindelige regler om undervisningspligt og om ret til undervisning i folkeskolen, såfremt deres ophold her i landet er bestemt til at *være mindst 6 måneder inden for et skoleår*. Dette gælder således ikke blot, når opholdet er af varig karakter, d. v. s. må formodes at vare på ubestemt tid, men også selv om opholdet er rent midlertidigt, når det dog strækker sig ud over et halvt år.

Med „bestemmelser om undervisningspligt i anden lovgivning“ sigtes der til de særlige regler i lov nr. 21 af 27. januar 1950 om foranstaltninger vedrørende døve og tunghøre, lov nr. 117 af 11. maj 1956 om foranstaltninger vedrørende blinde og stærkt svagsynede og lov nr. 192 af 5. juni 1959 om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede. Disse regler er gengivet i betænkning nr. 473 om undervisningspligtens udvidelse, i forbindelse med omtalen af de almindelige regler, side 9-17. Hovedkriteriet for disse særreglers anvendelse er, at børnene ikke kan følge folkeskolens specialundervisning.

Den foreslåede § 43, stk. 1, svarer til den gældende § 45, stk. 1, som kun er ændret redaktionelt.

Den foreslåede § 43, stk. 2, svarer til den gældende § 45, stk. 2 og 3. (Om indholdet af de gældende bestemmelser kan der i det hele henvises til

betænkning nr. 473, side 10-12). Ved udformningen af den nye § 43, stk. 2, har man valgt at erstatte det hidtidige formelle fritagelseskriterium („indmeldes i . . .“, „erklærer selv at ville sørge for . . .“) med det reelle, at børnene skal *følge* undervisningen i de pågældende skoler, henholdsvis *modtage* hjemmeundervisning efter reglerne i friskoleloven. Dette synes bedre at udtrykke, hvad også grundloven forudsætter, at børnene virkelig får en undervisning, der kan være et fulgyldigt alternativ til folkeskolens, — selv om mulighederne for *kontrol* fra det offentlige side såvel med børnenes deltagelse som med undervisningens resultater er stærkt begrænsede af friskolelovens regler. Hvad hjemmeundervisning angår, er fremgangsmåden ved iværksættelse nu nøje beskrevet i denne lovs § 13, og der stilles ikke forslag om reelle ændringer heri, jfr. bemærkningerne nedenfor til § 3, nr. 2.

§ 43, stk. 2, fremtræder på denne måde ikke længere som en teknisk procedureregulering, men som en eksemplifikation af skolefrihedsprincippet i § 43, stk. 1. Opregningen tilsigter at være udtømmende, men omfatter dog ikke børneforsorgens skolehjem og behandlingshjem, som jo er forbeholdt elever, der henvises af forsorgsmyndighederne. P. d. a. s. går opregningen *videre* end § 43, stk. 1, idet den — som nævnt foran i afsnit I.B. — også omfatter kurser på efterskoler, ungdomskostskoler og husholdningsskoler, *selv om* denne undervisning tilrettelægges ud fra delvis andre grundsynspunkter end folkeskolens, når blot der ikke er tale om erhvervsmæssige grunduddannelser. For husholdningsskolernes vedkommende gælder det i øvrigt, at eleverne skal være fyldt 16 år ved kursets begyndelse for at modtage elevstøtte, jfr. lov nr. 259 af 4. juni 1970 § 13, stk. 1, og det vil derfor være sjældent, at disse skolers elever endnu er undervisningspligtige ved optagelsen.

Med hensyn til den foreslåede dispensationsbestemmelse i § 43, stk. 3, henvises til bemærkningerne foran i afsnit I.B. Specielt bemærkes, at det med den foreslåede indberetningspligt ikke er hensigten at gribe ind i skolekommissionernes praksis, men alene at indsamle erfaringer til brug ved en eventuel senere revision af bestemmelsen.

Den foreslåede § 44, stk. 1, der afløser den gældende § 43, stk. 1 og 2, er ligeledes omtalt foran i afsnit I.B.

Med hensyn til § 44, stk. 2, som svarer til ministeriets hidtidige praksis for så vidt angår børn, som er fyldt 7 år inden 1. august, henvises der til afsnit I.C.

Forslagets § 44, stk. 3, giver undervisningsministeren mulighed for at meddele fritagelse for undervisningspligten (efter 8 års undervisning) i tilfælde,